

21.2.2022

LSSAVI/19972/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuolto

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö VN/3713/2020, 16.12.2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiittää tilaisuudesta lausua tästä luonnoksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

On hyvä, että lakiluonnoksen päämääränä on varmistaa sellaisten palveluiden riittävä saavutettavuus koko maassa, jotka ovat välttämättömiä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden turvaamiseksi. Eläinlääkintähuoltolain tulee turvata kohtuuhintaisten julkisten eläinlääkäripalvelujen saatavuus koko maassa.

Kilpailuneutraaliteettivaatimus ei saa vaarantaa kunnallisten virkaeläinlääkärien saatavuutta, jonka nykyjärjestelmä on ainakin teoriassa mahdollistanut kohtalaisen hyvin.

Vaikutukset kuntien talouteen on arvioitu epärealistisesti (perusteluissa mainittu -22 %)

Pykäläkohtaiset huomiot

1 § Lain tarkoitus ja soveltamisala

Perusteluosan ensimmäisessä kappaleessa olisi hyvä lisätä lain keskeiseksi tarkoitukseksi riittävyys ja laadun lisäksi palvelujen toimivuus.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
PL 5, 13035 AVI
Wolffintie 35, 65101 Vaasa
puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

2 § Määritelmät

On hyvä, että termi "kotieläin" on määritelty. Määritelmien mukaan eläintarhojen kiireellinen eläinlääkäriapu ei jatkossa olisi kunnallisen eläinlääkintähuollon tehtävä. Eläintarhoissa voi olla tarvetta eläinten akuutille sairaanhoidolle ja ilman kunnallista eläinlääkintähuoltoa tästä syntyy eläinsuojeluongelmia.

Eläintarhat myös tarvitsevat erilaisia todistuksia eläinten siirroissa, ja yleensä näissä täytyy olla virkaeläinlääkärin allekirjoitus.

3 § Viranomaiset

Pykälän 3 momentissa annetaan ehdotetun lain mukaiset eläinlääkintähuoltoon kuuluvat tehtävät ja niiden järjestämistä vastuu kunnalliselle lautakunnalle tai muulle monijäseniselle toimielimelle.

Pykälässä olisi tärkeää korostaa kunnaneläinlääkärin roolia itsenäisesti virkavastuulla toimivana viranomaisena. On tärkeää huolehtia siitä, että valvontatyön riippumattomuuteen ja yhdenvertaisuuteen ei voida vaikuttaa.

5 § Eläinlääkäripalveluja koskeva alueellinen suunnitelma

Aluehallintovirasto pitää ongelmallisena eläinlääkintähuollon lakikokonaisuuden kannalta, että osalle viranomaistasoja suunnitteluvollisuus säädetään substanssilaeissa ja sen lisäksi järjestäjälle (6 §) tässä laissa myös substanssilakien osalta.

Olisi selkeämpää säätää kaikista suunnitteluvolvoitteista joko tässä laissa kaikkien viranomaistasojen osalta (4–6 §), tai vaihtoehtoisesti kussakin substanssilaissa erikseen, mutta ei esitetyn mukaisesti näiden yhdistelmänä. Selkeintä olisi, jos suunnitteluvollisuudet olisi koottu tähän lakiin.

6 § Järjestäjän suunnitteluvollisuus

Kuntayksikössä on tarpeen olla kattava suunnitelma alueen eläinlääkäripalveluista ja valvonnasta. Suunnitelman pitäisi sisältää tieto alueen yksityisestä palveluntuotannosta. Kunnalliseen suunnitteluun olisi hyvä säätää pakollinen päivitysväli.

Käytännössä järjestäjän tulisi tarkastella suunnitelmaansa vuosittain.

7§ Kunnaneläinlääkäriin virat

Virkojen tarvetta määriteltäessä tulee velvoittaa kunnat arvioimaan sekä viranomaistoimiin tarvittava henkilöstö sekä eläinlääkäripalveluihin tarvittava resurssi.

Toisessa momentissa oleva määrittely "tarpeen vaatima ainakin ajoittainen" tulee poistaa. Kansallinen eläintautivalmius edellyttää toimivaa kunnallista virkaeläinlääkärijärjestelmää, joka osaa havaita eläintaudit ja kykenee tekemään vastustamistyön aloitustoimet heti. Tämä vaatii jatkuvaa valppautta ja ammattitaidon ylläpitoa. Se ei voi olla "tarpeen vaatimaa" tai "ainakin ajoittaista".

Kunnan praktikkoeläinlääkäreillä tulee olla ajantasaiset valmiudet päivystysaikana aloittaa virallisten valvontatehtävien hoito.

Laissa tulisi erityisesti velvoittaa, että kaikilla kuntayksiköillä, mukaan lukien niillä kunnilla, joissa päivystyspalvelut tuottaa yksityinen toiminnanharjoittaja tai Helsingin Yliopisto, on oltava palveluksessaan riittävästi virkaeläinlääkäreitä eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvontaan myös virka-ajan ulkopuolella.

Pääkaupunkiseudun eläinlääkinnällisiin virkatöihin liittyvät ongelmat työllistävät tällä hetkellä runsaasti aluehallintovirastojen tekemää eläintautipäivystystä. Näitä ovat sekä eläinten hyvinvoinnin että etenkin eläintautiasioihin ja eläinten tuonti- ja vientiasioihin liittyvät tiedustelut. Virka-ajan ulkopuolella näitä asioita edellä mainituilla alueilla hoitavat aluehallintovirastojen päivystävien läänineläinlääkäreiden lisäksi ainoastaan tulli ja poliisi.

Suomen väestörikkaimman alueen ja eläinten pääasiallisen maahantulopisteen tulisi järjestää virkaeläinlääkäritoimintansa vastaavalle tasolle kuin muualla maassa.

9 § Järjestämismvastuuseen kuuluvat palvelut

On hyvä, että kunnallisen järjestäjän vastuulla olevat toimenpiteet on aiempaa tarkemmin määritelty.

Järjestämisvastuuseen kuuluvista eläinlääkäripalveluista aluehallintovirasto haluaa huomauttaa seuraavasti:

kohta 6)

Suun terveydenhuoltoon ja suun sairauksien hoitamiseen liittyvät toimenpiteet pitää säätää ainoastaan eläinlääkärien tehtäväksi.

kohta 8)

Kohdassa esitetty rajaa hevosten lisääntymiseen liittyvät tehtävät pois kunnan järjestämisvastuusta. Olisiko kuitenkin tarpeen ottaa tämä kunnallisen järjestämisvastuun piiriin? Kunnaneläinlääkärien keskinäisellä työnjaolla voitaisiin järjestää, että alueella olisi tarjolla perustason lisääntymispalveluja hevosille.

Myös hevosilla esiintyy tarttuvia eläintauteja, joiden tulo viranomaisten tietoon on tärkeää. Tässä mielessä hevosten hoito kunnaneläinlääkäriin toimesta on perusteltua.

kohta 12)

Kohdasta puuttuu virtsatien tukkeumatilat, joiden ensiapu pitää pystyä antamaan kunnassa.

Luettelo ensiapuluontoisista toimenpiteistä jää sekä säädöstekstin että perustelujen tekstien perusteella epäselväksi. Olisi hyvä täsmentää, onko kyseinen luettelo tarkoitettu esimerkinomaiseksi vai tyhjentäväksi. Jos luettelo on tarkoitettu tyhjentäväksi, useita varsin tavanomaisia toimenpiteitä rajataan kunnallisen toimenpidelistauksen ulkopuolelle (märkäkohtu, vierasesine).

kohta 13)

Hätäsektio myös koiralle pitää olla pakollisten toimenpiteiden listalla. Hoidon viivästyminen aiheuttaa kipua ja kärsimystä ja voi maksaa koiran ja/tai sen pentujen hengen.

10 § Palvelujen saatavuus

On hyvä, että esityksen perusteluosassa on asetettu ohjeelliset aika- ja kilometrirajat. Järjestäjän pitää kuitenkin voida järjestää palvelurakenteensa tarkoituksenmukaisesti.

13 § Toimintaedellytykset, ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä ja vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä

Toteutuessaan muutos parantaisi eläinlääkintäkokonaisuuden läpinäkyvyyttä, koska eläinlääkärien suoritteet olisivat järjestäjän tiedossa nykyistä paremmin. Myös kunnissa syntyvien asiakirjojen laatu ja niiden arkistointi tulisi todennäköisesti parantumaan.

14 § Kunnaneläinlääkärin perimät palkkiot ja korvaukset

Eläinten hyvinvoinnin ja yhdenvertaisen hoidon saannin kannalta on hyvä, että subventiomahdollisuus säilyy.

15 § Kunnan perimät maksut järjestämismvastuuseen kuuluvista palveluista

Klinikkamaksua ei pidä periä eläinsuojelullisista, eläintautien vastustamiseen liittyvistä tai muista lakisääteisistä toimenpiteistä.

Jos kunnallisten eläinlääkäripalvelujen hinnat kohoavat liian korkeiksi pakollisen klinikkamaksun takia, saattavat eläinten omistajat vähentää esimerkiksi koirien rokotuksia. Pahimmillaan laaja rokotusten laiminlyönti saattaa johtaa eläinterveyden heikkenemiseen ja jopa kansanterveydelliseen ongelmaan.

Seura- ja harrastuseläinten pitämisellä on tärkeä ihmisten hyvinvointia lisäävä vaikutus. Näiden eläinten ehdottoman välttämättömien ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja lisääntymisen hallinnan palveluiden tulee olla kunnallisista klinikkamaksuista vapautettuja, jotta näiden toimenpiteiden kustannukset pysyvät mahdollisimman alhaisina.

17 § Muiden kuin järjestämismvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Laskuttamisesta ei saa muodostua niin hankalaa, että se heikentää eläinlääkärien saatavuutta kunnallisiin virkoihin.

20 § Valvontatehtävien järjestäminen

Suunnitelmallisen valvonnan tarpeiden lisäksi kunnan tulee varata valvontaresurssia riittävästi myös akuuttien valvontatarpeiden varalle.

22 § Korvaus valvontatehtävistä

Valvontatehtävien korvaaminen kunnille pitäisi järjestää nykyistä yksinkertaisemmalla tavalla. Nykyinen järjestelmä on hallinnollisesti raskas. Perusteluissa esitetty kuntalaskutuksen määräpäivä 15.1. edellisen vuoden viimeiselle laskulle on aikatauluna haasteellinen.

Yksikön päällikkö,
lääneläinlääkäri

Matti Nyberg

Lääneläinlääkäri

Anna Jeshoi

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitus on viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja LSSAVI/19972/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/19972/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Jeshoi Anna 21.02.2022 13:14

Ratkaisija Nyberg Matti 21.02.2022 13:20